

De Haagse Hogeschool
College van bestuur
Postbus 13336
2501 EH DEN HAAG

Geacht college,

datum 16 mei 2017
onderwerp Planningsneutrale conversie opleidingen Economie De Haagse Hogeschool (005277)

Bij brief van 16 september 2016 heeft de Vereniging Hogescholen namens alle betrokken hogescholen een verzoek gericht aan de minister van OC&W voor een sectorbrede conversie per september 2018 van de bestaande hbo-bacheloropleidingen in de sector economie. Daarbij was gevoegd een landelijke conversietabel voor de beoogde herordering in het hoger economisch onderwijs. De NVAO ontving een kopie van de brief met bijlage op grond van haar adviserende rol bij deze sectorbrede conversie.

uw kenmerk BZ16-1839/MvdG/JL
ons kenmerk NVAO/20170837/ND
bijlage 1

Bij brief van 14 november 2016 aan de afzonderlijke betrokken hogescholen heeft de NVAO uiteengezet hoe zij de beoordeling van en advisering over dit sector-brede conversieverzoek wil inrichten. Sleutelonderdelen daarvan zijn:

- de indiening door de Vereniging Hogescholen namens alle betrokken hogescholen van de onderliggende documentatie en argumentatie, en in het verlengde daarvan;
- afzonderlijke conversieverzoeken per hogeschool.

Naar aanleiding daarvan stelt de NVAO een adviesbrief per instelling op met haar bevindingen, aandachtspunten en/of aanbevelingen. Deze adviesbrief dient door elk panel dat de eerstvolgende accreditatiebeoordeling van een nieuw gevormde opleiding uitvoert vanaf 1 september 2018, in zijn beoordeling te worden betrokken.

Bij brief van 9 december 2016 heeft de Vereniging Hogescholen namens alle betrokken bekostigde hogescholen bij de NVAO het formele verzoek ingediend voor een sectorbrede planningsneutrale conversie per 1 september 2018 van de hbo-bacheloropleidingen in de sector Economie. Daarbij werden namens alle 21 betrokken hogescholen de relevante documentatie (waaronder de landelijke conversietabel) en onderbouwing bijgevoegd. In de brief werd aangegeven dat dit verzoek kon worden beschouwd als kader voor de komende afzonderlijke conversieverzoeken van de betrokken hogescholen.

Bij brief van 14 december 2016 verzocht drs. J.W Lintsen, lid van het college van bestuur van De Haagse Hogeschool, de NVAO zich uit te spreken over de voorgenomen conversie van de bestaande hbo-bacheloropleidingen van deze hogeschool in de sector economie.

Met deze brief stelt de NVAO u op de hoogte van het advies aan de minister van OC&W waartoe zij op grond van haar huidige bevindingen is gekomen, en geeft zij zo nodig aandachtspunten mee aan de hogeschool voor de voltooiing van de conversie.

Pagina 2 van 4 Uw hogeschool vraagt planningsneutrale conversie aan voor de volgende opleidingen:

ISAT-code	Huidige opleiding	Wordt differentiatie van *)
34139	Bedrijfskunde MER	Bedrijfskunde
34936	International Business and Management Studies	International Business
34422	Small Business en Retail Management	Ondernemerschap & Retail Management
34402	Commerciële Economie	Commerciële Economie
39205	HBO - Rechten	HBO - Rechten
39268	Integrale Veiligheidskunde	Integrale Veiligheidskunde
	Huidige opleiding	Nieuwe opleiding (naamswijziging)
34401	Bedrijfseconomie	Finance & Control
	Huidige opleiding	Nieuwe (stam)opleiding (ongewijzigd)
34406	Accountancy	Accountancy
34464	Bestuurskunde/Overheidsmanagement	Bestuurskunde/Overheidsmanagement
34405	Communicatie	Communicatie
34419	European Studies	European Studies
34500	Facility Management	Facility Management
34609	Human Resource Management	Human Resource Management

*) op grond van de landelijke conversietabel

Op basis van de door de Vereniging Hogescholen aangereikte documentatie en argumentatie, het ontvangen verzoek van De Haagse Hogeschool en het *Protocol verbrede opleidingen ter uitvoering van de artikelen 5.1 en 5.2 van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs* stelt de NVAO het volgende vast.

1. Het bevoegd gezag van De Haagse Hogeschool verklaart in de brief van 14 december 2016 dat de nieuwe opleidingen programmatisch niet substantieel afwijken van de inhoud van de bestaande aan de conversie deelnemende opleidingen. Er is dus sprake van een planningsneutrale conversie.
2. De NVAO heeft vastgesteld dat het besluitvormingsproces binnen de Vereniging Hogescholen heeft geresulteerd in de uiteindelijke landelijke conversietabel zoals vastgesteld in de Algemene Vergadering van de Vereniging Hogescholen op 22 april 2016. Deze tabel is ook de versie die is aangeboden aan de minister van OC&W, CDHO en NVAO.
De Haagse Hogeschool heeft in haar brief van 14 december 2016 informatie overgelegd over de conversie van de betrokken afzonderlijke opleidingen tot nieuwe (stam)opleidingen per 1 september 2018. De NVAO heeft op basis van de instellingsconversietabel vastgesteld dat de hogeschool de landelijke conversietabel volledig volgt.
3. De NVAO heeft kennis genomen van de inhoudelijke argumentatie die in het advies Willems-Spee per beoogde stamopleiding is gegeven voor de samenvoeging van de daaronder vallende bestaande opleidingen. De NVAO heeft tevens vernomen dat de Vereniging Hogescholen via het sectoraal adviescollege heo en het dagelijks bestuur van de sectorraad alle bestaande en nieuwe landelijke opleidingsoverleggen (LOO's)

heeft uitgenodigd om te reageren op het advies Willems-Spee en de daarin beoogde samenvoegingen, ook in termen van vooropleidingseisen en graadtoevoeging van de nieuwe stamopleidingen. De Vereniging Hogescholen geeft in haar brief aan dat alle dertig landelijke overlegorganen hun wensen in het kader van de herordening hebben kenbaar gemaakt.

4. De NVAO heeft vastgesteld dat de VH bij deze landelijke conversie onderscheid maakt tussen een stamopleiding en een differentiatie. Een stamopleiding bestaat uit twee delen: een gedeelde inhoudelijke basis met daarnaast ruimte voor profilering, specialisatie of verbreding in de vorm van differentiaties. De inhoudelijke basis van een stamopleiding geeft aan wat alle differentiaties gemeenschappelijk hebben. Dat kan in concrete gevallen maar een beperkt deel van de feitelijke opleiding zijn. Een differentiatie is een opleidingsroute binnen een stamopleiding. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de differentiaties binnen een stamopleiding een gedeelde basis in deze stamopleiding kennen. Over de omvang van die basis moeten afspraken gemaakt worden die vast komen te liggen in het opleidingsprofiel. Bij een accreditatie worden alle differentiaties die bij de instelling onder de stamopleiding zijn geplaatst, bekeken en beoordeeld of ze voldoende passen binnen de stamopleiding: of de vlag inderdaad de lading dekt.
5. De NVAO gaat er van uit dat de Vereniging Hogescholen bij de geplande herordening van de evaluatie in het najaar van 2021 vanuit de eigen verantwoordelijkheid van het hbo-veld zelf ook zal ingaan op de mate waarin de met deze samenvoegingsoperatie beoogde doelstellingen niet alleen organisatorisch maar ook inhoudelijk zijn gerealiseerd. Zij verzoekt de VH uitdrukkelijk daarbij de landelijke overlegorganen (LOO's) te betrekken, zeker waar het gaat om de vraag of men er daadwerkelijk in is geslaagd om landelijke opleidingsprofielen voor de nieuwe stamopleidingen vast te stellen.
6. De NVAO vraagt van de betrokken instellingen dat zij bij de eerstkomende accreditatiebeoordeling van de nieuwe stamopleidingen per 1 september 2018 ervoor zullen zorg dragen dat de panels de NVAO-adviesbrief per instelling zullen betrekken in hun overwegingen om daarmee de onder punt 4 genoemde toets adequaat te kunnen uitvoeren.
7. Uit de voorgelegde stukken blijkt dat het proces om tot de samenvoeging van de genoemde, oorspronkelijke opleiding tot de verbrede opleiding te komen, voldoende overtuigt in termen van redelijkheid en haalbaarheid.
8. De accreditatie van de nieuwe, brede opleidingen vervalt op het moment van de verval datum van accreditatie van de oorspronkelijke opleiding met de kortste, resterende accreditatieduur.
9. Op het moment van registratie van de verbrede opleidingen in het CROHO vervalt de registratie van de oorspronkelijke opleidingen. Dit kan direct plaatsvinden. In ieder geval is vanaf het moment dat de eerste inschrijving voor de verbrede opleiding openstaat, geen eerste instroom meer mogelijk in de oorspronkelijke opleidingen.
10. De consequenties van deze planningsneutrale conversie voor de visitatie van de nieuwe stamopleiding(en) van uw instelling zijn weergegeven in bijgevoegde bijlage. Op basis

van de indeling in visitatiegroepen van de oude opleidingen (de toekomstige 'differentiaties') en de vervaldatum van de accreditatie van de stamopleiding (zie ook punt 8) gaat de NVAO ervan uit dat voor de nieuwe stamopleidingen de in de bijlage genoemde indeling in visitatiegroepen de meest voor de hand liggende keuze is.

11. In de door uw hogeschool voorgelegde conversietabel op instellingsniveau heeft u ook een voorstel gedaan voor de door de komende stamopleidingen te verlenen graden. In de meeste gevallen sluiten deze voorstellen aan bij de graden die op grond van de zogenoemde referentielijst van OC&W en Nuffic voorzien zijn voor de bestaande opleidingen. In deze gevallen kan de NVAO zich vinden in de voorgestelde graden. In andere gevallen wijken de voorstellen af van de genoemde referentielijst. De Vereniging Hogescholen heeft in haar bij brief van 9 december 2016 aan de NVAO toegezonden documentatie aangegeven dat de minister van OC&W de Nuffic zal vragen om advies over de vraag of de gewenste graden passend zijn in het licht van de internationale herkenbaarheid. De NVAO onthoudt zich daarom van een standpunt over de gewenste graden voor deze categorie stamopleidingen.
12. De NVAO constateert dat in de landelijke conversietabel voor de sectorbrede planningsneutrale conversie hbo-economie bestaande en stamopleidingen zijn opgenomen die qua inhoud van vakgebied niet goed lijken te passen in het CROHO domein Economie. Het gaat hierbij om opleidingen op het gebied van Journalistiek, Rechten, Communicatie, Sociaal-juridische dienstverlening en Vertaalacademie. Anderzijds stelt de NVAO vast dat er in de landelijke conversietabel van de VH sprake is van opleidingen uit het CROHO-domein Gedrag en Maatschappij (HRM, Sociaal juridische dienstverlening en in een enkel geval Veiligheidskunde). Zij geeft instellingen, Vereniging Hogescholen en Ministerie van OC&W in overweging om te zoeken naar een meer passende inbedding van deze opleidingen in het CROHO. In een separate brief zal de NVAO dit onder de aandacht brengen van de Vereniging Hogescholen en het Ministerie van OC&W.

Conclusie

De NVAO ziet geen inhoudelijke belemmeringen voor deze planningsneutrale conversie. Bijgevolg is een toets nieuwe opleiding voor deze verbrede opleiding niet nodig.

Ik wijs er u op dat NVAO adviseert over de planningsneutrale conversie. Met dit advies kunt u zich wenden tot de minister van OC&W met het verzoek om een besluit.

Met vriendelijke groet,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

c.c.: Minister van OC&W

Bijlage: Consequenties PNC Economie op instellingsniveau voor indeling in visitatiegroepen

Bijlage 1

Naam onderwijsinstelling	Inleverdatum	Stamopleidingen Economie	Naam oude opleiding voluit	Visitatiegroep
De Haagse Hogeschool	1-5-2017	Bestuurskunde/ Overheidsmanagement	B Bestuurskunde/Overheidsmanagement	HBO Bestuurskunde groep 1
	1-5-2018	Bedrijfskunde	B Bedrijfskunde MER	HBO Bedrijfskunde MER Zuid- en West-Nederland
	Conversie gaat in per 1 september 2018			
	1-5-2019	Facility management	B Facility Management	HBO Facility Management groep 2
		Human Resource Management	B Human Resource Management	HBO HRM groep 2
	1-11-2019	Accountancy	B Accountancy	HBO Accountancy groep 2
	1-5-2020	Commerciële Economie	B Commerciële Economie	HBO Commerciële Economie groep Rembrandt
		Communicatie	B Communicatie	HBO Communicatie groep 3
		Finance & Control	B Bedrijfseconomie	HBO Bedrijfseconomie G5
		HBO – Rechten	B HBO - Rechten	HBO-Rechten groep 2
		International business*	B International Business and Management Stud	HBO IBMS groep 2 Midden
	1-11-2020	Integrale veiligheidskunde	B Integrale Veiligheidskunde	HBO Integrale Veiligheid groep 2
	1-5-2021	European Studies	B European Studies	HBO European Studies
		Ondernemerschap & Retail Management	B Small Business en Retail Management	HBO Small Business groep 1

Gearceerde opleidingen zijn onderwerp van accreditatie en dien(d)en de aanvraag in op de genoemde inleverdatum

De visitatiegroep is de groep zoals geregistreerd per april 2016

* Accreditatie verlengd, nieuwe vervaldatum 1-1-2021